

AK Parti anayasa değişikliği için düğmeye basıyor

İbrahim Balta, İstanbul
09/04/2009

Yerel seçimler bitti, siyasetin gündeminde anayasa değişikliği var. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, 29 Mart öncesi yapılacağını açıkladığı anayasa değişiklikleri için AK Parti düğmeye basıyor.

Bu seferki değişiklikler 'sivil Anayasa' taslağında olduğu gibi köklü düzenlemeler içermeyecek. Anayasa'nın değiştirilemez ilkeleri ile kamuoyunda büyük tartışma doğurabilecek maddelere dokunulmayacak. Bunun yerine siyasî partileri güvence altına alacak, yargının bağımsız ve tarafsızlığı ile demokratikleşmeye katkı sağlayacak bir çerçeve çizilecek. Anayasa değişikliğinde öncelik parti kapatılmasının zorlaştırılması olacak. Böylece, siyasî partilerin özgür bir şekilde hayatlarını devam ettirebilmesine imkân sağlanacak.

Anayasa değişikliği takvimi henüz netleşmese de 15 Nisan'dan sonra siyasi partiler arasında görüşme trafiğinin başlaması bekleniyor. Başbakan Erdoğan'ın yaklaşık bir hafta dinleneceği bu sürede kabine revizyonu ve Anayasa değişikliği çerçevesini netleştireceği öğrenildi. AK Parti, kendi önceliklerini belirlese de muhalefetin önerilerine açık olacak. Bu çerçevede CHP, MHP, DTP grupları ile görüşülecek. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ve parti sözcüleri kapatma davasının gerekçelerini göstererek AK Parti ile Anayasa değişikliği yapmayacaklarını söylemişti. MHP ise Anayasa değişikliği teklifine sıcak yaklaşıyor. AK Parti, Anayasa değişikliğinin CHP'nin de içinde yer alacağı geniş bir uzlaşma ile yapılmasından yana. Ancak anamuhalefet partisinin katı tutumunun sürmesi halinde CHP'siz formüller gündeme gelecek. AK Parti ile MHP'nin oyları Anayasa değişikliği için gerekli olan 367 rakamını aşıyor. DTP'nin değişikliklere büyük oranda destek vermesi bekleniyor.

Kapatmaya karşı Venedik Kriteri

AK Parti'nin önceliği siyasi partilerin güvence altına alınması. Parti kapatılmasının zorlaştırılması için Venedik Kriterleri olarak bilinen evrensel ölçüler esas alınacak. Böylece, şiddeti siyasi bir araç olarak kullanmadığı sürece partiler kapatılmayacak. Parti kapatma davalarında siyasi partiler değil, söz ve eylemleri ile yasaya aykırı davranan parti üyeleri yargılanacak ve suçlu bulunurlarsa siyasi yasak getirilecek. Parti kapatılmayacak, partili cezalandırılacak. Kapatma davalarında tüzel kişilik devam edecek. Ceza suç işleyen partiliye verilecek ve bu ceza da şiddetin savunulması durumunda geçerli olacak. Fikrinden dolayı dava açılmayacak. Hakkında halen kapatma davası sürdüğü için bu düzenleme DTP'yi yakından ilgilendiriyor.

Muhsin Yazıcıoğlu'nun ölümü yerel seçim tarihi değişikliğini gündeme getirdi. Yerel seçimler 12 Eylül'ün ürünü olarak her beş yılda bir mart ayında yapılıyor. Seçim kampanyası ocak, şubat, mart gibi kış mevsiminin çetin olduğu aylara denk geliyor. AK Parti, Anayasa değişikliği ile bu tarihi sonbahara çekmeyi hedefliyor. Yerel seçimlerin eylül-ekim aylarına kaydırılması düşünülmüyor.

Anayasa Mahkemesi, son yıllarda ideolojik ve Meclis'in iradesine ipotek koyan kararlarıyla dikkat çekti. Siyaset kurumu, demokratik işleyişin önünü açabilmek için yüksek yargının yapısında değişikliği tartışıyor. Bunun için eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Mustafa Bumin'in mimarlığını yaptığı üye sayısının artırılması formülü gündemde. Anayasa Mahkemesi'nin 11 yerine 21 üyeden oluşması, üçte birinin de Meclis tarafından seçilmesi düşünülmüyor. Yeni yapı ile kuvvetler ayrılığı prensibinin pekişeceği, demokrasilerde son sözü kimin söyleyeceği tartışmasının büyük ölçüde sona ereceği umut ediliyor. Anayasa Mahkemesi'ne 110 milletvekili ile başvurulabiliyor. Bu hakkın

bireylere tanınması da gündemde.

HYSK'nın kararları yargıya açılıyor

Yargı reformu kapsamında Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda (HSYK) değişiklik yapılması masada. HSYK'nın disiplin, görevden alma, kadro dağıtımını gibi yetkilerinin yargı denetimine açılması talep ediliyor.

Yüzde 1'lik parti Meclis'e girecek

TBMM'nin eski Başkanı Bülent Arınç'ın ısrarla istediği Türkiye milletvekilliği ile yüzde 10 barajı esnetiliyor. Bu sistemle yüzde 1 alan parti bile en azından 1 milletvekili ile Meclis'te temsil edilebilecek. Milletvekillerinin 450 tanesi seçim bölgelerinden gelecek. Geriye kalan 100 milletvekili partilerin oy oranına göre seçilecek. Yani yüzde 30 alan parti 30, yüzde 5 alan parti ise 5 milletvekili alacak. Böylece, yüzde 10 barajı nedeniyle Meclis dışı kalınma kâbusu bir ölçüde sona erecek. Her görüşten siyasi partinin temsiline imkan doğacak.

Ombudsmanlık geliyor

Vatandaşların sorunlarını yargıya taşımadan çözebileceği ombudsmanlık sistemi öncelikler arasında. Osmanlı'dan İskandinavya'ya taşınan bütün AB ülkelerinde olan ombudsmanlıkla ilgili daha önce Meclis'ten yasa çıkmış ancak Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmişti. AK Parti, akil adamlardan oluşacak ombudsman sisteminin kurulabilmesi için Anayasal altyapıyı oluşturmak istiyor.

Teşkilatı uyardı: Mütevazı olun

Başbakan Erdoğan, partisinin İstanbul'da aldığı seçim sonuçlarını mercek altına aldı. Cumartesi ve pazar günü İstanbul 1. ve 2. seçim bölgesindeki ilçelerle görüşen Erdoğan, dün de İstanbul 3. bölgedeki ilçeleri masaya yatırdı. AK Parti'nin il binasında yapılan toplantıda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve İl Başkanı Aziz Pabuçcu da hazır bulundu. Erdoğan, her ilçenin yöneticisiyle ayrı ayrı görüştü. Erdoğan'ın kaybedilen ilçelere dikkat çekerek halka karşı mütevazı olunmasını istediği belirtildi. Erdoğan Üsküdar'daki evinde ise Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan, Çalışma Bakanı Faruk Çelik, AB'den Sorumlu Devlet Bakanı Egemen Bağış ve eski danışmanı Cüneyd Zapsu ile bir araya geldi.